

Audriui Armui
auarma@gmail.com

2023-08-04 Nr.SB-2023-711
Į 2023-04-18 Nr.

Dėl informacijos suteikimo INFORMACIJOS SUTEIKIMO

Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA arba Agentūra), vykdydama Lietuvos administracinių ginčų komisijos 2023 m. liepos 10 d. sprendimą Nr. 21RE-(AG-388/03-2023), išnagrinėjo Jūsų 2023 m. balandžio 18 d. raštą „Atviras prašymas dėl informacijos suteikimo“ (toliau – Prašymas), kuriuo prašote pateikti informaciją.

ESFA tenkina Jūsų prašymą ir teikia turimą informaciją.

Informacija teikiama pagal Jūsų prašyme nurodytus klausimus.

1. Klausimas. Kas yra leidinio „Rekomendacijos savivaldybių švietimo padalinių darbuotojams ir kitiems švietimo lyderiams“ leidėjas, kam priklauso leidinio leidybinės teisės ir atsakomybė už leidinį, kokiais metais ir kur leidinys buvo publikuotas, koks juridinis asmuo, kada bei koku būdu šį leidinį publikavo.

Atsakymas. Leidinį „Tūkstantmečio mokyklų“ programa: Švietimo pažanga įgyvendinant pokyčius savivaldybėse. Rekomendacijos savivaldybių švietimo padalinių darbuotojams ir kitiems švietimo lyderiams“ (toliau – leidinys) išleido Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA) 2023 metų vasario mėn. Minėtas leidinys yra publikuotas tik elektroniniu formatu, jis yra viešinamas internete adresu <https://tukstantmeciomokyklos.lt/wp-content/uploads/2023/02/TUM-rekomendaciju-leidinys.pdf>.

2. Klausimas Kas ir kada suteikė leidinio „Rekomendacijos savivaldybių švietimo padalinių darbuotojams ir kitiems švietimo lyderiams“ autorėms Vidai Kamenskieneis, Monikai Šimkutei, Ritai Patalavičienei, Rūtai Petrylaitei, Indrei Širvinskaitei, Karolintai Zakarauskaitei, Linai Garbenčiūtei, Živilei Etevičiūtei, Jurgitai Zigmantei, Eglei Paulauskienei, Vaidai Ambrasaitei, Aritonei Plungienei ir Juditai Šarpienei eksperčių titulus atitinkamose (leidinyje nurodytose) srityse.

Atsakymas. ESFA sutinka su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2023 m. gegužės 16 d. rašte Nr.SR-1906 nurodyta nuomone bei patvirtina, kad sąvoka “ekspertė” yra vartojama kaip pareigybės pavadinimas. Tad nurodyti asmenys ESFA veiklos apimtyje nuo jų įdarbinimo ESFA buvo (yra) laikomi ekspertais.

Atkreipiame dėmesį, kad 2023 m. sausio 23 d. įsakymu Nr.V-2023-00008 patvirtintus ekspertų pareigybių aprašymus Jums pateikėme 2023 m. liepos 21 d. raštu Nr. SB-2023-00681 „Dėl prašymas (TŪM)“. Iki Agentūros direktoriaus 2023 m. sausio 23 d. įsakymo Nr. V-2023-00008 priėmimo galiojusius pareigybių aprašymus Jums pateikėme 2023 liepos 24 d. raštu Nr. SB-2023-00691 „Dėl „Prašymas dėl informacijos suteikimo ir dokumentų pateikimo“.

3. Klausimas. Apie leidinio „Rekomendacijos savivaldybių švietimo padalinių darbuotojams ir kitiems švietimo lyderiams“ autorių Vidos Kamenskienės, Monikos Šimkutės, Ritos Patalavičienės, Rūtos Petrylaitės, Indrės Širvinskaitės, Karolinos Zakarauskaitės, Linos Garbenčiūtės, Živilės Etevičiūtės, Jurgitos Zigmantės, Eglės Paulauskienės, Vaidos Ambrasaitės, Aritonės Plungienės ir Juditos Šarpienės ekspertines patirtis ir kvalifikacijas ekspertuojamose srityse arba nurodyti, kur tokia informacija yra skelbiama ir prieinama.

Kvalifikaciniai reikalavimai ekspertui ir pagrindinės funkcijos yra nustatyti atitinkamuose pareigybių aprašymuose, kurie Jums buvo pateikti 2023 m. liepos 21 d. raštu Nr. SB-2023-00681 „Dėl prašymas (TŪM)“ bei 2023 liepos 24 d. raštu Nr. SB-2023-00691 „Dėl „Prašymas dėl informacijos suteikimo ir dokumentų pateikimo“. Konkreti informacija apie ekspertų patirtis, kvalifikacijas nėra viešai skelbiama, o darbuotojai atrenkami pagal atitinkamai eksperto pareigybei keliamus kvalifikacinius reikalavimus.

Informaciją apie ekspertus galima rasti viešai internete adresu <https://www.esf.lt/veiklos-sritys/tukstantmecio-mokyklų-programa/949>, <https://tukstantmeciomokyklos.lt/kontaktai/>, taip pat „Tūkstantmečio mokyklų“ socialinio tinklo Facebook paskyroje adresu <https://www.facebook.com/tumprograma>.

3. Klausimas. Kur veikia „Tūkstantmečio mokyklų akademija“, koks jos adresas ir kas yra „Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ vadovas.

Atsakymas. „Tūkstantmečio mokyklų akademija“ nėra juridinis asmuo, todėl ji neturi buveinės adreso ar vadovo. Tūkstantmečio mokyklų akademija tai yra ESFA. kaip projekto vykdytojo, sudaryta kolegiali veiklos forma, lygiavertė kaip pavyzdžiui, darbo grupei, sudaryta iš ESFA darbuotojų (ekspertų) ir apjungianti jų turimas patirtis bei kompetencijas siekiant kuo efektyviau atlikti Tūkstantmečio mokyklų akademijai nustatytas funkcijas.

Atkreipiame dėmesį, kad gerokai platesnę informaciją, nei prašote šiuo klausimu, apie Tūkstantmečio mokyklų akademiją Jums pateikė Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2023 m. gegužės 16 d. raštu Nr. SR-1906.

4. Klausimas. Kokie asmenys, kokių kriterijų pagrindu laikomi „Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ ekspertais.

Atsakymas. Kaip jau nurodėme aukščiau (atsakyme į 2 klausimą) asmenys laikomi ekspertais, nes jie eina ekspertų pareigas. Ekspertų pareigybėms keliami kvalifikaciniai reikalavimai yra apibrėžti eksperto pareigybės aprašymuose, kuriuos Jums pateikėme 2023 m. liepos 21 d. raštu Nr. SB-2023-00681 „Dėl prašymas (TŪM)“ ir 2023 liepos 24 d. raštu Nr. SB-2023-00691 „Dėl „Prašymas dėl informacijos suteikimo ir dokumentų pateikimo“.

5. Klausimas. Kur skelbiama informacija ir projekto „Tūkstantmečio mokyklų akademija“ išsamus bei detalus pristatymas/aprašymas, nes projekto „Tūkstantmečio mokyklų akademija“ finansavimo laikotarpis – 2022-01-01–2023-08-31, o finansavimo suma – 1 156 001,76 Eur.

Atsakymas. Vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“, projekto matomumui ir viešinimui aktuali projekto informacija yra skelbiama internetiniuose tinklalapiuose adresu <https://www.esf.lt/veiklos-sritys/tukstantmecio-mokyklų-programa/949>, <https://2021.esinvesticijos.lt/dokumentai/cpva-administruojami-projektai-ir-tiekejai>.

6. Klausimas. Kokiame teisės norminiame akte yra įtvirtintas „Tūkstantmečio mokyklų“ programos turinys, kokia yra tiksli „Tūkstantmečio mokyklų“ programos samprata, koks yra programos turinys, kokios yra programos ribos, iš ko sudaryta programa (jei iš paskyrų projektų, juos išvardinti).

Atsakymas. „Tūkstantmečio mokyklų“ programa nurodyta „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. V-137 „Dėl „Tūkstantmečio mokyklų“ programos patvirtinimo“ (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/9b589cd082b511ecbd43a994b3e2e1cb/asr>).

„Tūkstantmečio mokyklų“ programos 2 punkte nurodyta, kad „Tūkstantmečio mokyklų“ programos tikslas – iki 2030 metų kiekvienoje Lietuvos savivaldybėje sukurti integralias, optimalias ir kokybiškas ugdymo(si) sąlygas mokinių pasiekimų atotrūkiams mažinti.

„Tūkstantmečio mokyklų“ programa įgyvendinama dviem etapais. I etapo įgyvendinimo pradžia – 2022 vasario 1 d., pabaiga – 2026 m. birželio 30 d. II etapo įgyvendinimo pradžia bus tikslinama, atsižvelgiant į I etapo įgyvendinimo rezultatus, tęstinių veiklų finansavimo galimybes ir poreikius („Tūkstantmečio mokyklų“ programos 3 punktas). I etapo veikloms įgyvendinti skiriama iki 210,00 mln. eurų (dviejų šimtų dešimties milijonų eurų) Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir ne daugiau kaip 44,1 mln. eurų (keturiasdešimt keturi milijonai vienas šimtas tūkstančių eurų) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų pridėtinės vertės mokesčiui kompensuoti („Tūkstantmečio mokyklų“ programos 4 punktas).

„Tūkstantmečio mokyklų“ programa įgyvendinama savivaldybių lygmeniu, kiekvienai „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje dalyvaujančiai savivaldybei atlikus esamos švietimo sistemos būklės ir kaitos analizę bei parengus Pažangos planą, kuriam įgyvendinti yra suteikiama galimybė gauti reikalingas investicijas.

„Tūkstantmečio mokyklų“ programa grindžiama šiais principais:

1. mokyklų stiprinimo – padedama stiprėti savivaldybėse veikiančioms mokykloms, gerinant ugdymo(si) sąlygas ir ugdymo proceso organizavimą, siekiant geresnių mokinių pasiekimų ir pažangos;

2. įtraukties – švietimo sistemoje sudaromos sąlygos kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės;

3. mokyklos kultūros kaitos – skatinamos socialinės inovacijos, netradiciniai mokymo(si) problemų sprendimai, pasitelkiant šiuolaikinę didaktiką bei partnerius;

4. tinklaveikos – skatinamas mokyklų jungimasis į tinklus, kuriant naujus mokyklų tarpusavio ryšius;

5. išteklių prieinamumo – sukurta mokyklų infrastruktūra ir intelektualieji ištekliai prieinami kitų mokyklų mokiniams bei mokytojams.

2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-01 „Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą“ aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. V-153 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-01 „Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą“ aprašo patvirtinimo“ 1 priede „2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-01 „Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą“ apraše nurodytos informacijos pagrindimo aprašas“ yra nustatyta, kad „Tūkstantmečio mokyklų“ programos įgyvendinimas apima reikiamų teisės aktų priėmimą (Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai, Mokyklų veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašo pakeitimai, savivaldybių mokyklų tinklo pertvarkos bendrieji planai); mokyklų tinklaveikos skatinimą (kviečiant dalyvauti savivaldybės jų prašoma sudaryti mokyklų tinklą); investicijas į mokyklų infrastruktūrą, įrangą ir mokyklų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą; mokyklų ugdymo veiklos tobulinimą keturiomis kryptimis: lyderystė, įtraukusis ugdymas, kultūrinis ugdymas, STEAM); pagalbą savivaldybėms ir mokykloms planuojant ugdymo kokybės gerinimo veiklas ir optimizuojant išteklius (ekspertinės konsultacijos turinio klausimais) (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalact/62775900836f11ecbd43a994b3e2e1cb/asr>).

7. Klausimas. Kokia yra personalinė VŠĮ Europos socialinio fondo agentūros valdybos sudėtis nuo 2022 m. sausio 31 dienos.

Atsakymas. Informacija apie ESFA valdybą yra skelbiama viešai internete adresu <https://www.esf.lt/apie-mus/valdyba/910>.

8. Klausimas. Kokie reikalavimai yra keliami eksperto pareigybėms VŠĮ Europos socialinio fondo agentūroje, kaip juos galima sužinoti dėl kiekvienos pareigybės, dėl kokių priežasčių ekspertams keliami reikalavimai, jų ekspertinė patirtis ir kvalifikacija ekspertuojamose srityse neskelbiama, su ja neturi galimybės susipažinti Lietuvos mokytojai ir kiti suinteresuoti asmenys – kaip be to galima pasitikėti ekspertais, juk pasitikėjimas nėra vien titulas „ekspertas“.

Atsakymas. Kvalifikaciniai reikalavimai eksperto pareigybei yra nustatomi ekspertų pareigybės aprašymuose, kuriuos Jums pateikėme 2023 m. liepos 21 d. raštu Nr. SB-2023-00681 „Dėl prašymas (TŪM)“ ir 2023 liepos 24 d. raštu Nr. SB-2023-00691 „Dėl „Prašymas dėl informacijos suteikimo ir dokumentų pateikimo“.

Konkreto eksperto turima konkreti patirtis ir kvalifikacija yra laikoma asmens duomenimis, kurie priklauso pačiam asmeniui. ESFA neturi teisinės prievolės viešai skelbti konkrečių duomenų apie ekspertų įgytą profesinę patirtį ir kvalifikaciją, todėl neturi galimybės minėtos informacijos viešinti.

Pažymime, kad kiekvienu atveju atliekant atranką į eksperto pareigas (kaip ir bet kurias kitas pareigas) vertinama, ar kandidatuojantis asmuo atitinka pareigybės aprašyme nurodytus kvalifikacijos reikalavimus. Tad visi ESFA dirbantys ekspertai tenkina jų pareigybės aprašymuose nurodytus kvalifikacijos reikalavimus.

9. Klausimas. Dėl kokių priežasčių tarp VŠĮ Europos socialinio fondo agentūros ekspertų funkcijų nėra savivaldybių Pažangos planų suderinimo Tūkstantmečio mokyklų akademijoje „Tūkstantmečio mokyklų“ programos 12 punkto prasme (tokiu atveju ekspertai turėtų būti lyg ir ne VŠĮ Europos socialinio fondo agentūros ekspertai, o Tūkstantmečio mokyklų akademijos (bet akademija lyg projektas) ekspertai).

Atsakymas. „Tūkstantmečio mokyklų“ programos 12.2 papunktyje numatyta, kad ESFA kaip projekto vykdytojas, atsakinga už Pažangos planų derinimą su Programos uždaviniais ir siekiamais rezultatais užtikrinimą. Tą ji įgyvendina per Tūkstantmečio mokyklų akademiją kaip ekspertų, dirbančių ESFA, grupę. Viena iš eksperto funkcijų, nustatytų pareigybės aprašyme, yra atsakyti už „Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ veiklos komponento įgyvendinimą ir „Tūkstantmečio mokyklų“ programos rezultatų pasiekimą.

10. Klausimas. Kas yra „Tūkstantmečio mokyklų“ programos 12 punkte vartojamo termino „suderinimo“:

10.1) Kaip veiksmo turinyje;

10.2) Kur (kokioje teisės akte) yra įtvirtintas, apibrėžtas „suderinimo“ sampratos turinys;

10.3) Ką su kuo ekspertas ne tik derina, bet ir suderina (juk derinama ne su institucija, kuri veikia pagal teisę, o su konkrečiu ekspertu pagal kažkokią eksperto malonę, tokiu atveju kyla ir korupcijos rizika).

Atsakymas. Žodis suderinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programos kontekste yra vartojamas „Dabartinės lietuvių kalbos žodyne“ pirmąja teikiama reikšme „padaryti darnų, sutaisyti“. Žodis derinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programos kontekste yra vartojamas „Dabartinės lietuvių kalbos žodyne“ pirmąja teikiama reikšme „daryti sutinkantį, taikyti“.

„Tūkstantmečio mokyklų“ programos 12.1 papunkčiu nustatyta, jog ESFA kaip projekto vykdytoja, atsakinga už Pažangos planų derinimą su „Tūkstantmečio mokyklų“ programos uždaviniais ir siekiamais rezultatais užtikrinimą, todėl pagal „Tūkstantmečio mokyklų“ programos 12.2 papunktį savivaldybės atsakingos už Pažangos planų parengimą, taip pat yra atsakingos už šių planų suderinimą

su Tūkstantmečio mokyklų akademijos ekspertais, kaip ESFA darbuotojais, dirbančiais pagal darbo sutartį ESFA ir kurie atsakingi už Tūkstantmečio mokyklų akademijos veiklos komponento įgyvendinimą ir „Tūkstantmečio mokyklų“ programos rezultatų pasiekimą, kaip tai numatyta jų pareigybės aprašymuose. Siekdami bendro „Tūkstantmečio mokyklų“ programos tikslo ir įgyvendindami vieną projektą – tiek projekto vykdytojas, tiek savivaldybės turi bendradarbiauti ir siekti, suderinti Pažangos planus, t. y. Tūkstantmečio akademijos ekspertai įvertins ar šie planai neprieštarauja ir atitinka „Tūkstantmečio mokyklų“ programos uždavinius ir siekiamus rezultatus.

11. Klausimas. Dėl kokių priežasčių „Tūkstantmečio mokyklų“ programos 12 punkto prasme eksperto veiklos turinys apima „suderinimą“ ir paneigia eksperto kaip asmens, kviečiamo ekspertizei atlikti, ir ekspertizės kaip žinovų tyrimo ir išsprendimo kokio nors specialių žinių reikalaujančio klausimo prasmės, nes ekspertai teikia ekspertines išvadas, o ne atlieka derinimo veiksmus.

Atsakymas. ESFA ekspertai, kaip sudarytos Tūkstantmečio akademijos ekspertai, atliks vertinimą, ar savivaldybių administracijų, kurios sutiko dalyvauti projekte ir yra projekto tikslinės grupės atstovai, parengti Pažangos planai atitinka „Tūkstantmečio mokyklų“ programos uždavinius ir siekiamus rezultatus. Tuo atveju, jeigu parengti Pažangos planai neatitiks – ekspertai pateiks neigiamą išvadą, kad Pažangos planas nėra suderintas, t. y. neatitinka „Tūkstantmečio mokyklų“ programos uždavinių ir siekiamų rezultatų. Jeigu ekspertai teigiamai įvertins parengtų Pažangos planų atitikimą „Tūkstantmečio mokyklų“ programos uždaviniams ir siekiamiems rezultatams – tokiu atveju bus laikoma, kad planas suderintas su ekspertais.

12. Klausimas. Kada „Tūkstantmečio mokyklų“ programos priežiūros komiteto veiklos reglamentas buvo suderintas su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija bei paskelbtas Teisės aktų registre.

Atsakymas. „Tūkstantmečio mokyklų“ programos priežiūros komiteto (toliau – komitetas) veiklos reglamentas yra patvirtintas ESFA direktoriaus 2022 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. V2022-00044 „Dėl programos „Tūkstantmečio mokyklos“ priežiūros komiteto narių tvirtinimo“. Programos „Tūkstantmečio mokyklos“ priežiūros komiteto darbo reglamentas viešai paskelbtas adresu: <https://tukstantmeciomokyklos.lt/wp-content/uploads/2022/06/Darbo-reglamentas.pdf>. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 11 punktu, teisės aktų registras skirtas šio straipsnio 2 dalyje nurodytų Teisės aktų registro objektų registravimui, skelbimui, apskaitai, sisteminiui ir informacijos teikimui, t. y. teisės aktų registro objektai yra „<..> kitų valstybės institucijų ir įstaigų vadovų ir kolegialių institucijų norminiai teisės aktai“. Komiteto veiklos reglamentas nėra norminis teisės aktas, todėl jo nėra būtina skelbti Teisės aktų registre. Reglamento (t. y. darbo tvarkos, kaip dirbs komitetas) projektas su švietimo, mokslo ir sporto ministerija buvo derinamas nuotolinių susitikimų metu bei elektroniniu paštu.

13. Klausimas. Kiek Nacionalinė švietimo agentūra ir Kultūros ministerija dalyvauja „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje, išskyrus tai, kad pagal „Tūkstantmečio mokyklų“ programos 40 punktą deleguoja savo atstovą dalyvauti programos įgyvendinimo stebėsenoje – ką daro Kultūros ministerija ir Nacionalinė švietimo agentūra dalyvaudamos „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje.

Atsakymas. Nacionalinė švietimo agentūra, kuri yra delegavusi atstovą į „Tūkstantmečio mokyklų“ programos priežiūros komitetą, teikia ESFA visą reikalingą informaciją dėl „Tūkstantmečio mokyklų“ programos rodiklių. Taip pat su Nacionaline švietimo agentūra yra bendradarbiaujama aptariant, kaip „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje įgyvendinamos veiklos dera su Nacionalinės švietimo agentūros vykdomomis veiklomis ir projektais. Kultūros ministerija taip pat yra delegavusi atstovą į „Tūkstantmečio mokyklų“ programos priežiūros komitetą.

Oksana Mažeikaitė, tel. 8 659 08 410, el. p. Oksana.Mazeikaite@esf.lt